

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslowakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

EVROPSKÉ LISTY: Vychází každé pondělí • Vydává a tiskne: Universum

Sokol Publication, Inc. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek

Evropský redaktor: Václav Hora • Adresa redakce:

FK, D-6 Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

EVROPSKÉ LISTY: Erscheint jeden Montag • Herausgeber: Universum

Sokol Publ. Inc. • Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für

Europa: Václav Hora • Anschrift der Redaktion:

FK, D-6, Frankfurt/M. 70, Postfach 70 0254

GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG den 19. JULI 1976 • EL, D-6 FRANKFURT/M 70 POSTFACH 70 0103 • Nr. 27-29.

Tři králové

V neděli 4. července 1976 toho na mne bylo už trochu moc. Na jedné straně sršivě posvícenské hody ke 200. výročí vyhlášení nezávislosti 13 severoamerických států, na druhé straně oznámení senačního vysvobození izraelských zajatců z rukou fašistických teroristů na letišti Entebbe. Nejenom já sám, ale celý rozumný svět řičel radostí a v duchu hulákal do všech světových stran: jen hustěji a větší kapky, bude-li toho v budoucnosti zapotřebí. Kluci izraelští. Vy jste fakt kabráci! A ono toho bude zapotřebí, protože všelijaké ty teroristické pseudorevoluční zločinecké bandy nepřestanou. A proč by také přestávaly, když i některé hlavy států a někteří nositelé vysokých mezinárodních funkcí jim fandí a svými projevy je přímo anymtrují k dalším akcím, rozumí se proti ostatním.

Bodrost v politice je právě tak nepříjemná věc jako kudla řekněme mezi 4. a 5. žebrem. Generální tajemník všech Moskvou dosažitelných bolševiků a majitel největšího privátního autoparku v zemích lido-demo je také bodrost sama.

Když ho člověk vidí na obrazovce, jak se usmívá, hezky ze široka jako široká matka Rus, jak rozvírá svoje paže k objetí, jak líbá přichozí a odchozí, jak mile, přívětivě a někdy až poslušně konverzuje, řekl by si: kristepane, vždyť tento člověk je pokladnicí všech lidských praktností. Ale — chyba lávky!

Když člověk vidí na obrazovce protějšek tohoto šéfa od kremelské zdi, jeho černého bratra Idi Amina Dadu, jak rozvláčně a skoro mazlivě hovoří svoji kaprálskou angličtinou, jak se bodře usmívá, jak líbá na tváře přichozí a odchozí a široce rozvírá svoje boxerské paže k objetí, nikdo by netušil, kdyby nevěděl, kolik zla, bíd a utrpení se skrývá za postavou tohoto "bodrého" afrického medvěda-lidožrouta. Kolik tisíc lidí se v pravém slova smyslu vypařilo do neznáma, aniž se kdo opovážil zeptat se po jejich osudu. Kolik jeho spolupracovníků bylo nalezeno zavražděných o kolik žen. Víme, že v Anglii chodil navštěvovat nevěstince s bílými slečnami, ale svoji ministryni nechal pro nedolžený poměr s bělochem zlikvidovat; jejího předchůdce sežral krokodýl.

Na letišti Entebbe si bodře zakolaboroval s teroristy, dal jim k ruce svoji vlastní armádu, aby si gangsteři mohli odpočinout po štrapácích, spojených s únosem 253 lidí. Na druhé straně se staral, a opět bodře, aby zajatci měli co jíst a pít, aby měli na čem sedět a spát. Před popravou má i ten nejsprostší vrah nárok na cigaretu a pořádnou snídani.

Vskutku, bodrý to pán. Zajisté! Vždyť jeho vzor, šéf sociál-bolševiků jen s bodrostí jemu vlastní poslal do Československa svoje vojáky, aby hlídali demokracii a svobodě unesené občany této země a aby do toho neměla náhodou co mluvit Rada bezpečnosti, nechal si pobyt svých okupačních armád s bodrou drzostí legalizovat legračním parlamentem. Vojáckové jsou se stálou dočasností umístění na území státu, který před osmi lety propagoval na vlas totéž, co nahlas vykřikl na vychodoberlinské taškařici evropských komunistických stran kacíř soudruh Berlinguer. A ejhle — v Itálii se dosud nenašlo devadesát vlastizrádných pasáků, aby povolali do země bratrskou všesovětskou okupační pomoc.

K tomuto povedeně bodrému černobílému páru se druží ještě jeden další patron, který obě tato zvěrstva, jak okupaci Československa před osmi roky, tak i tragedii únosu pochválil. Pan Kurt Waldheim, generální sekretář OSN. Při své památné návštěvě Československa řekl mimo jiné Husákovi s bodrým úsměvem, že hanobitelské řečičky o okupaci Československa — "ostatně jsem nikde nespátril ani jednoho jediného sovětského vojáka" — což vlastně stejně byla vnitřní záležitost Varšavského paktu, musí už konečně a jednou provždy přestat! Prání je otem myšlenky.

Po osmi letech odsoudil osvobození izraelských rukojmí z drápů teroristů, jako provokační agresi a porušení uzemní svrchovanosti člena OSN. Sám však pro osvobození nevinných izraelských zajatců nehnul ani prstem a naopak vyplívl špina-

Nepodepsaný dokument

Ferdinand Peroutka

První, co napadá, je ptát se: co se stalo? Byl letos sjezd sovětské komunistické strany, byl sjezd československé komunistické strany, na obou se pozorovatelům zdálo, že sověty se připravují k přisnositi a hněvivě připomenou ostatním komunistickým stranám jedenadvacet podmínek, za nichž před 55 lety byly přijaty do Komunistické internacionály. Tehdy komunistické strany Evropy i světa se zavázaly moskevskému vedení k poslušnosti. Nyní však v červnu 1976, sověty se sešly ve Východním Berlíně k dvou denní konferenci s evropskými komunistickými stranami, a přisnost se neprojevila. Zástupci největších evropských ko-

ské komunistické strany řekl: "V minulých letech Moskva byla náš Řím, kam jsme putovali. Mluvil jsme o Velké Socialistické Říjnové Revoluci, jakoby to byl den, kdy jsme se narodili. To byla doba našeho dětství. Dnes jsme dospělí lidé." Brežněv nevyskočil, aby polemisoval a káral. Zdá se, že to vyslechl s kamennou tváří.

Co tedy se stalo? Proč sověty se takto zkroutily? Uznaly konečně, že revisionismus je historické, nepotlačitelné hnutí, které stále nalézá novou potravu ve vadách sovětského režimu? Nebo věří sověty, že nadšení pro samostatnost je jen nová taktika, a bylo by jim příjemno, kdyby ev-

lismu, částečně prý také pro obnovu hitlerismu, ze socialismu prý by byla nenechala kámen na kameni a chystala se vraždit komunisty téměř tak, jak Stalin je vraždil. Ujali se na dvou denním sjezdu evropské komunistické strany československých soudruhů? Neužali. Když italský komunistický vůdce Berlinguer, nejvýmluvnější (Pokrač. na str. 3)

Manévry NATO

Přes 12.000 vojáků, dvaapůl tisíce vojenských vozidel a třista helikoptér přibude ze Spojených států do Evropy na výroční cvičení sil NATO příští měsíc. Je to poprvé, co se těchto manévru nezúčastní pouze americká vojska přítomná v západní Evropě, ale i další — přímo z US a absolutní novinkou je použití bojových útočných helikoptér, jaké se nasazovaly ve Vietnamské válce. Vojsko a vozidla a helikoptéry připlují a přiletí do přístavů a na letiště v Západním Německu, Belgii a Holandsku odkud budou dopraveny — vzduchem, po železnici a silnicích na seřadiště poblíž západoněmeckého Kitzingenu.

SLEPÁ ULÍČKA

ve které se ocitla italská politika po volbách minulého měsíce, má být proražena sestavením nové vlády. President Leone tímto úkolem pověřil sedmapadesátiletého bývalého předsedu vlády, nyní ministra rozpočtu Giulio Andreottiho. Křesťanský demokrat Andreotti chce získat podporu socialistů, protože jeho strana, třebaže největší v zemi, zdaleka nemá parlamentní většinu. Jestliže se Andreottimu podaří sestavit vládu, vystřídá v ní jako ministerský předseda dosavadního Aldo Moro, jehož vztahy k socialistům jsou napjaté.

CARTER ZVÍTĚZIL

a byl zvolen aklamačně 37. kandidátem na úřad presidenta Spojených států na konvenci Demokratické strany v newyorském Madison Square Garden. Za kandidáta na svého vicepresidenta určil Waltera F. Mondale, senátora z Minnesoty. K celému dění této významné konvence se ještě vrátíme.

munistických stran, jeden za druhým, zde prohlašovali, že poslušnost Moskvě neuznávají a že budou dbát prospěchu vlastní země. Bylo to, jako kdyby o své vůli vyhlásili novou konstituci světového komunistického hnutí, založenou na taktické i jiné samostatnosti komunistických stran. Leonid Brežněv byl přítomen a choval se ne jako dozorce, nýbrž jako posluchač. Zástupce španěl-

ropští komunisté tak nebo tak se dostali dovnitř vlád v Itálii a ve Francii, a z této nové posice pracovali pro vítězství komunismu? Jen postupně se budeme dovídat hlavní příčiny.

Zatím — komunistické strany mají být samostatny, ale sověty ještě hanobí a trestají československou komunistickou stranu za samostatnost. Československá strana prý byla pro obnovu kapita-

vou slinu směrem k Izraeli s přáním odsouzení agresora.

Bůh mne netrestej, ale mají-li taková lidé spolurozhodovat o demokratické budoucnosti světa, tak ať raději pustí k veslu Idi Amina Dadu.

Pan géntaj si neuvědomil ve své trestuhodné podlizavosti, že ti, kteří měli být propuštěni na svobodu výměnou za zajaté izraelské občany jsou vrazi, anarchisté, nebezpeční zločinci, nepřátelé lidstva a vylupovatelé bank, kteří pod rouškou jakési perverzní iluzorní revolučnosti dávají průchod svým zločineckým choutkám, jsouce žehnání starostlivou ručkou pana K. W. Tři bodří králové. Dva bílí a jeden černý vřadu. Všichni tři přináší dary terorizmu a bodře vykřikují do světa propa-dandistické fráze o své lásce k bližnímu: je to ale láska hada k myši!

JAN RYBA

O ČESKOSLOVENSKU

Do Maďarska

Hlavní město Maďarska, Budapešť, se stane pětadesátým městem v zahraničí, které bude používat v městské dopravě československé tramvaje. V letech 1978-1980 jich bude Maďarsku dodáno stošedesát dvě.

Živá lovná zvěř

a zvěřina jsou úspěšnými dodavateli tvrdých valut čs. státní pokladně. V roce 1975 vyvezl Koospol Praha 77.000 živých zajíců, 61.000 bažantů a 18.000 koroptví. Zvěřina z Československa je v zahraničí vyhledávána pro svoji typicky zvěřinovou chuť, zejména u bažantů, kteří pocházejí z volné přírody. Největšími odběrateli jsou NSR, Francie, Holandsko, Rakousko a Itálie. Českoslovenští spotřebitelé se mohou jen tajně olizovat.

Sólotrumpetista

opery Národního divadla Vladislav Kozdérka si přivezl z mezinárodní soutěže v Toulonu ve Francii zlatou medaili. Je to už jeho třetí mezinárodní úspěch. V r. 1974 se stal Laureátem soutěže mladých umělců při Pražském jaru, o rok později získal v Ženevě bronzovou medaili.

Čs. obchod se západem

v prvních čtyřech měsících tohoto roku slábl. Exporty poklesly o 4,2 procenta, importy o 6,2 procenta. Československu se zřejmě nepodařilo na západních trzích — přes oživení konjunktury — ani udržet své exporty aspoň na loňské úrovni — proto snížilo i nákupy, poněvadž už loni byl zaznamenán v bilanci obchodu se Západem deficit ve výši 2,3 miliardy korun. Zadluženost Československa na Západě se odhaduje na víc než jednu miliardu dolarů. Praha využívá každé možnosti k získání tvrdých devis. Ted' má být například zesílenou měrou rozvíjený transport nákladními vozy, aby se tak zrychlily dodávky do zahraničí a zároveň nahospodářily devisy. Plánují se transporty až do severní Afriky!

Československo tedy musí při nákupech na Západě nesmírně šetřit. Jeho okolnosti je k tomu nutí — zatímco vývoj a modernizace československého hospodářství vyžadují něco zcela jiného.

Poměr evidovaných alkoholiků

v československých protialkoholních poradnách k mužům-alkoholikům se v posledních deseti letech nezměnil — 1:20. Štoupá však absolutní počet žen-alkoholických, přičemž alkoholismus žen je skrytější choroba, než je tomu u mužů. Průměrný věk žen-alkoholických je 33 let, u mužů 36 let. Léčebné výsledky u léčených žen dosahují 60% a jsou prakticky jen o něco málo lepší než srovnatelné výsledky u mužů.

I když jsou

v Československu koroptve a křepelky celoročně přísně hájeny, vymizel téměř úplně jejich výskyt ve volné přírodě "díky" zemědělské velkovýrobě a chemizaci polí. Povážlivě se začal snižovat i stav bažantů; proto byl zaveden domácí odchov této překrásné ozdoby volné přírody. Ale vychovat mladého bažanta v zajetí není tak jednoduché. Ve volné přírodě snese slepička jen tolik vajíček, kolik je schopna zalehnout, tedy 12 až 15. Ve voliéře se olivově zelená vajíčka denně odebírají a tak slepice snáší vajíčka stále, v průměru je to kolem 50 vajec. V umělé líně jsou vajíčka 21 dnů a potom se dávají na tři dny do lůhne. Po vylíhnutí se přenášejí kuřátka pod elektrické kvočny. Po osmi až deseti týdnech se mladí bažantíci převážejí do voliér-revírů, ještě se příkrmují ve volném výběhu a jednoho krásného dne podlehnou přece jen volání volné přírody a zmizí bez poděkování. Člověk tak zasahuje do života v přírodě a vrací ji to, co na druhé straně sobecky a bezohledně bere. Jen v jižních Čechách se domácím odchovem zvyšuje stav bažantů ročně o 80.000.

12. května 1976

uplynulo 30 let od smrti významného českého malíře Václava Špály. Galerie výtvarného umění v Jičíně, která patří mezi nejmladší galerie v Čechách (zal. 1965), uspořádala za spolupráce s Národní galerií v Praze výstavu, mající tu zvláštnost — že vedle expozice vysloveně retrospektivního charakteru, s názorným přehledem jednotlivých vývojových etap — obsahuje část, ve které jsou shromážděny dokumenty o malířově působení na Sobotce, odkud mistr pochází.

Podezřelá smrt reformátora

Z nekrologu, který vyšel v britském deníku TIMES se dovídáme, že sedmého května zemřel v Praze v nemocnici student Luboš Holeček. Už dávno nemohl či vlastně nesměl být student, ale to označení mu zůstalo z let, kdy ho znala doslova celá republika. V letech 1967 až 69 byl Holeček jedním z čelných představitelů československého studentského hnutí, které svou angažovaností přispělo k pádu Novotného režimu, pak bylo zas jednou z hlavních opor obrodného procesu a po okupaci statečně bojovalo o zachování jeho hlavních výdobytků. Holeček hovořil jménem studentů na velkých mítincích, na jaře 1968 — např. ve Strmově, kterých se účastnili přední představitelé reformního hnutí, nejen Josef Smrkovský, nejen Eduard Goldstuecker, ale také Gustav Husák. Luboš Holeček upoutal pozornost svým spontánním vystoupením, v němž řekl, že nikomu nelze dávat na věčné časy kredit, právo na neomezenou moc, že i no-

Dopravní letadlo

typu Tupolev 154 sovětského Aeroflotu se pohřešuje. Osm minut před mezipřistáním v Rovnikové Guineji ztratila kontrolní věž v Malabo (dříve Santa Isabela) kontakt s letadlem. Na palubě bylo kromě desetičlenné sovětské posádky 46 angolských válečných invalidů — kteří se měli léčit v Moskvě. Ztrátu letadla potvrdil i sovětský Úřad pro civilní leteckou dopravu.

Morčata jako hodovní lahůdka

Morčata pocházejí z Peru, odkud se dostala v 17. stol. do Evropy. V Peru divoká morčata zdomácněla a stala se nejrozšířenějším indiánským domácím zvířetem. Pro indiánskou rodinu jsou morčata ale především zásobárnou masa. Je na jídelníčku jejich hodů a dávají je i mrtvým na hroby. Morčata i s kožíškem, hlavou a vnitřnostmi se vaří dohromady s bramborami a chutná to prý výborně. Někdy však i Indiáni morčata před kuchyňskou úpravou stahují z kůže a vykuchají.

ví lidé si musí zasloužit důvěru. Holeček byl pak členem předsednictva Svazu studentů a po okupaci vedl jeho jménem jednání s československou vládou, při němž důrazně protestoval proti různým ústupkům vůči okupační moci. Zejména mezi mládeží se vysoce oceňovala jeho odvaha, odmítání kompromisů, jeho mravní integrita. TIMES ve svém nekrologu připomíná, že umírající Jan Palach si přál právo jemu sdělit svá poslední slova a ta pak také Luboš Holeček tlumočil všemu československému lidu. Luboš Holeček spolu se svým přítelem a jiným studentským představitelům Jiřím Muellem ještě úspěšně organizoval protioкупаční jednotu studentů a dělníků a byl stejně oblíben v pražských zádvech jako na vysokých školách. Koncem roku 1969 byl vyloučen z university. Jediné zaměstnání, které mohl nalézt bylo kopat studny v okolí Prahy. TIMES píše, že úřady se ho pokoušely izolovat, bály se jeho autority, pohlížely na veškerou jeho činnost s největším podezřením a soustavně ho hlídaly. Pečlivě kontrolovaly také jeho návštěvníky. Jeho přítel Jiří Mueller byl mezitím odsouzen k pěti a půl ro-

kům vězení a dosud je ještě držen v žaláři přes četné protesty mezinárodní veřejnosti, studentských a mládežnických organizací.

Luboš Holeček zemřel tragicky a možná, že i dost podivně. Podle nekrologu v novinách TIMES, ho srazil automobil, který vjel v Praze na refýž, kde Luboš čekal na tramvaj, anebo z ní vystupoval. To z informace není jasné. To bylo 5. května. O dva dny později v nemocnici zraněním podlehl. Luboš Holečkovi bylo třicet let a zanechává po sobě ženu a dítě. Korespondent britských novin končí svůj nekrolog slovy, že jeho smrt je velkou ztrátou pro všechny, kteří věří v obrodu demokratického socialismu.

Zákon platí pro každého

Francouzský chansoniér Gilbert Becaud se při svém vystoupení v Zürichu dostal do rozporu se švýcarskými zákony na ochranu proti nadměrnému hluku a bez milosti se bude zodpovídat před soudem. Policie totiž v prvních řadách hlediště zjistila, že při zpívání vyluzoval vzduchy hlasitěji než 90 decibelů a to není ve Švýcarsku dovoleno.

Evropské zastoupení EL (pro redakční věci): EL-Evropské listy, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70.

Evropská administrace a expedice: Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH.

Způsoby placení:

V NĚMECKU:

• bankovním převodem na adresu EL, Evropské listy Postfach 70 0103. Název banky: Commerzbank, D-6000 Gräfr. 85, Frankfurt/M. 90. Číslo konta: 64 00 220 — Směrovací číslo banky: 500 400

• zelenou složenkou (Zahlkarte), kterou si můžete ve Frankfurtu vyžádat nebo obdržít čistou na každém pošt. úřadě v NSR. — Název konta: EL-Evropské listy — Postscheckamt Frankfurt/M. — Číslo pošt. šekového konta: 3281 90-608

• V Německu (ale také z ciziny do Německa) můžete platit červenou (nebo žlutou) poštovní poukázkou na adresu EL, Postfach 70 0103, D-6000 Frankfurt/M. 70. V tomto případě připište na složenkou výše uvedené postscheckkonto, tedy: 3281 90-608, Postscheckamt Frankfurt/M. Prosíme čtenáře v cizině, kteří platí do NSR, aby dávali tomuto poslednímu způsobu přednost, neboť nám ušetří vysoké bankovní poplatky.

VE ŠVÝCARSKU:

• Převodem z banky na Schweizerischer Bankverein, Fil Obestras, 8033 Zürich s poznámkou "z. G. Americké listy P5622 "890".

Roční předplatné na 52 čísel (od r. 1976): v Německu DM 46, —, pololetně DM 23, — čtvrtletně DM 11,50. Ve Švýcarsku SFr. 50,00, pololetně SFr. 25,00, čtvrtletně SFr. 13,00. V jiných zemích v příslušném přepočtu. —

Nezapomeňte hlásit každou změnu adresy. — Ukázková čísla zdarma.

ZA JÍMATE SE O DENÍ V ČESKOSLOVENSKU? ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí je to škoda. Ta malá zemi v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bohatým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace těžce unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu

EVROPSKÉ LISTY,

Galerie Krause, Tumbelenstr. 37, CH-8330 Pfäffikon ZH. Přihlašuji se za odběratele EL a předplatné zaplatím celoročně, pololetně, čtvrtletně. (Nehodící se škrtněte). Roční předpl. Sfr. 50,00, pololetní Sfr. 25,00, čtvrtl. Sfr. 13,00 nebo přepočít v jiné měně. Platit lze pošt. složenkou nebo šekem.

Jméno

Adresa

Podpis

Americké listy/Evropské listy EL. Vydává a tiskne Univ. sum Sokol Publication, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861, U.S.A. Tel.: (201) 826-1998. Vedoucí redaktor: J. Martinek. • Redakce v Evropě: Evropské listy EL, D-6 Frankfurt/M. Postfach 70 0103, Bundesrepublik Deutschland. — Redaktor: Václav Hora. • Vychází každý týden s výjimkou dovolené. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Veškerá tisková práva vyhrazena.

Dva tisíce slov

Koncem června tomu bylo osm let, co vznikl a v pražských Literárních listech vyšel manifest "Dva tisíce slov".

V obrovské záplavě rezolucí a proklamací "pražského jara" zaujímá tento dokument zvláštní místo: Politicky nejaktivnější skupina intelektuálů, která stála v čele obrodného hnutí, tu stručně artikulovala svá ideová východiska a naznačila svůj program. Dokument byl hned po svém uveřejnění napaden s prudkostí, která se tenkrát "nenosila" a nebyla obvyklá ani u prohlášení mnohem radikálnějších. Brzy po sovětské intervenci se na "Dva tisíce slov" začalo pohlížet jako na výzvu ke kontrarevoluci. V následujících letech takzvané normalizace se pak podpis pod tímto manifestem stal důvodem ke kárnému stíhání signatáře; dodnes je soubor podpisů jakousi černou listinou, z níž může být člověk vyškrtnut jen po veřejném odvolání a pokání.

Ohlas "Dvou tisíc slov" i polemika s ním nebyla způsobena ani odhalením zbru-

Autoři a signatáři "Dvou tisíc slov" posuzovali chybně rezervy sil, které by bylo možno ještě i po obrovském vzruchu demokratického cílení mobilizovat, hlavně pak špatně odhadli poměr politických sil ve světě. Nelze jim však vytknout nedostatek všední praktické rozvahy.

Právě ona je to, která je nejnápadnější, když dnes manifest posuzujeme s chladnou hlavou a mnohaletým odstupem.

Předně jsou "Dva tisíce slov", a patrně záměrně chtěly být, vzorovou lekcí občanské angažovanosti. Toto prohlášení — ať už jeho některé formulace byly šity horkou jehlou a od začátku mohly zavdávat podnět ke zkreslené a zlovolné interpretaci — bylo především ukázkou oboho normálního postoje občana, který chce vstupovat do veřejných záležitostí, který je chce ovlivnit a zasáhnout do nich podle svého nejlepšího svědomí a který má pocit, že formulací svých názorů nejen může, ale musí vyvolat diskusi. Jak je zřejmé z citované věty, zdaleka ne všichni se opíjeli pocitem již získané a dobyté svobody; i ti nejskeptičtější však chtěli ukázat — vědomi si ostatně rizika, které tím na sebe berou — jak by taková občanská angažovanost mohla a měla vypadat. Ani výzva ke konkrétní aktivitě nemíří k dalekému ideálnímu cíli; chce také právě jen povzbudit občanské sebevědomí.

"Je to prosté," říkají sami autoři manifestu, když se pokoušejí formulovat malou násobilku normálních lidských a politických vztahů, "sejde se několik lidí, zvolí si předsedu, vedou řádné zápisy, publikují svůj nález, žádají řešení, nedají se zakřiknout." Má snad tohle být výzva k násilnému převratu a šíření anarchie — jak dnes interpretují "Dva tisíce slov" československá oficiální místa? Anebo je tím tento pokyn: "Ustavujeme výbory na obranu svobody slova. Uslýšíme-li divné zprávy, ověřme si je, vysíláme delegace na kompetentní místa, jejich odpovědi zveřejňujeme třeba na vratech." A je snad něco víc než výraz touhy po řádném občanství, znějí-li dvě z těch dvou tisíc slov: "Prozrazujeme fyzly!"

Nepostrádá hořké komiky, hovoří-li dnešní československý režim v souvislosti s "Dvěma tisíci slov" o nátlaku a jeho nemravnosti, ba o neligitimnosti nátlaku menšinového. Ale i kdyby nákrásně byli bývali autoři a signatáři onoho prohlášení z června před osmi léty opravdu pouze malou skupinou lidí, disponujících shodou okolností lepšími sdělovacími prostředky, cožpak by se jim bylo mohlo podařit pomoci

Nepodepsaný dokument...

(Pokrač. ze str. 1.)

hlasatel nezávislosti na Moskvě, ve volební kampani jezdil po zemi, zmiňoval se o československém případu takto: "Co má Praha co činit s námi? Byla to jiná situace, jiná země, jiná komunistická strana s jinou historií a zkušeností."

Výrok pozoruhodný svou nedokonalostí. Československo je "jiná země" než Itálie? Ovšem, jak jinak. Na světě je mnoho zemí a každá je jiná než ta vedle ní. Československá komunistická strana měla jinou historii a jiné zkušenosti? Ovšem, neboť které dvě země mají touz historii? Ale ať jakékoli byly historie a zkušenosti československé komunistické strany, vedly ji k tomu, aby žádala nezávislost na Moskvě, jako ji žádá strana italská. Ale snad z nějakých zvláštních důvodů nezávislost patřila jen straně italské a těm stranám, které se jí podobají. Jaké by to mohly být důvody? Ještě jednou si přečteme, co Berlinguer řekl: řekl také, že je rozdíl v situaci. Jaký rozdíl? Nejviditelnější a nejméně popíratelný je rozdíl geografický. Zde patří ne je jádro, pudla. Itálie je tisíc mil vzdálena od Ruska, Československo s Ruskem přímo sousedí a je jeho v jakém přístupu za půl hodiny. Italští komunisté jsou odhodláni vydebatovat si svou nezávislost, ale ne nezávislost přímých ruských sousedů, Československa, Polska, Maďarska. Je jim známa železná hůl sovětů podržet, co už mají.

A tak nezávislost komunistických stran byla na sjezdu vyhlášena, a zároveň Československo zůstane okupo-

povaných dvou tisíc slov, vydaných v nákladu tři set tisíc exemplářů, ovlivnit život společnosti a svěst ji na jistotu, dobrou či špatnou cestu? — kdyby tato slova nevyjadřovala něco víc než pocit a názor a program vyhradně této skupiny? Kdyby bývalo bylo "Dva tisíce slov" vskutku pouze onou paličskou proklamací elitářské hrstky, odtržené od lidu a lidu nepřátelské — jak zní dále závazná režimní formulace — zapadl by tento manifest bezpochyby jako tolik jiných rezolucí a nestál by už dobrou půlku desetiletí dokonce samému Ústřednímu výboru za návratné téma četných zasedání a nesčetných polemik.

Ve skutečnosti, jak většina z nás ví a jak vědí i představitelé režimu, bylo těch "Dva tisíc slov" v určité chvíli nedokonalým, ale naprosto autentickým výrazem touhy po normálním společenském řádu.

J. J.

váno. Na osudu této země západní evropské komunistické strany si vytříbily své vědomí, ale jen pro sebe. Na sjezdu současně pracovalo dvojí vědomí: vědomí sovětů, že nezávislost komunistických stran musí být uznána, má-li k sjezdu vůbec dojít; a vědomí západních komunistických stran, že z téhož důvodu Československo nesmí být na sjezdu zmíněno. Sověty a západní komunistické strany společně shledaly, že vždy je možno mlčet o některých věcech.

Následek je ten, že červ hloďá na rétorice usnesené na sjezdu. V dokumentu na sjezdu vypracovaném se praví: "komunistické strany jsou úplně nezávislé a jednají na základě sociálních, hospodářských a politických podmínek své vlastní země." S výjimkou Československa, Polska, Maďarska, atd. "Národy mají nezcizitelné právo svobodně si zvolit svůj způsob vývoje." S výjimkou Československa, atd. "Budeme se přísně držet zásady, že všechny komunistické strany jsou si rovny a naprosto nezávislé." S výjimkou Československa, atd. "Řídíme se velkými ideami Marxe a Engelse." Byla vskutku invase jednou z velkých ideí Marxe a Engelse?

Berlinguer se zmínil, že v československém případě byla jakási situace. Vždy je nějaká situace. Pod vlivem situace nyní západní komunistické strany jsou nezávislé a zároveň se varují příliš rozlobit sověty. K rehabilitaci Pražského jara nedojde. Pražské jaro mělo svou ideologii a západní komunistické strany mají, a není v té, co by nebylo v oně. Polsko a Maďarsko první prošly následky přímého sousedství s Ruskem, ale jejich reakce zůstala v emocionálním stavu. Teprve v Československu se objevila schopnost teorie. Jsou-li sověty nyní přísnější na Českoslováky než na jiné, je to z tohoto důvodu. Pražské jaro vypracovalo intelektuálně vynikající teorii nezávislosti a bystrou kritiku škod, jež působí závislost země na jedné vzdálené, v podstatě cizí skupině. Zejména jestliže tato skupina si osobuje práva nad lidmi, jež by snad patřila vševědomosti. A kritika sovětské diktatury, již vypracovali muži Pražského jara, byla vynikající z dialektického stanoviska, které sovětské komunisté vyznávají. Tím hůře nyní pro Pražské jako. Zatím ještě i ti, kdo usnesením sjezdu se stali nezávislými, se varují otevřeně projevit přátelství k některým stejně smýšlejícím. Berlinguer je po mnohé stránce vynikající zjev, ale co řekl

o československém případě, bylo koktání nad nepříjemným thematem.

Sjezd sovětů se západními komunistickými stranami ukousl větší kus, než může spolknout. Určitá slova byla pronesena, ale je neznámo, zda, kdy a jak bude do nich vpraven skutečný život. Věrnost Marxovi byla zase jednou odpřísažnuta. Bylo však jedním z hlavních Marxových přesvědčení, že komunismus zvítězí, poněvadž za ním bude stát "nesmírná většina". Ale přijmout tuto podstatnou část marxismu by znamenalo popřít životní dílo Leninovo, jeho britké umění dobýt a udržet vládu menšiny. Nebyl to sjezd úsměvů. Mluví za španělskou stranu řekl: "My komunisté nepředstíráme, že jsme jediní, kdo obhajují zájmy lidu. Nechceme zmenšovat nebo potlačovat roli jiných sil." Sovětské komunisté sotva přijímají toto vldně. Žádá se od nich, aby uznali pozitivní roli sociální demokracie? Milionkrát ji prokleli jako nejhoršího nepřitele. Pro ně svět je osídlen d'abily, a je v něm jediný spravedlivý: oni sami. Po celých šedesát let jejich diktatura, domácí a mezinárodní, byla založena na thési, že jedině oni zastupují zájmy lidu a každý jiný, kdo to o sobě také říká, v hrdlo lže.

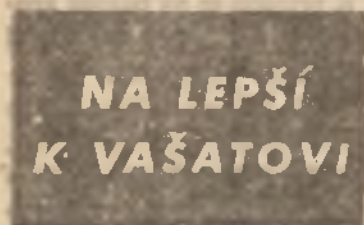
Pozorovatelům ovšem nemohlo ujít, že dokument, na němž sjezd se usnesl, byl sice usnesen, ale schválen jen mlčením a ne podepsán. Tu to okolnost nelze vyložit jinak než nedostatkem vůle jej podepsat. Kdo dovede vypočítat, jakou závaznost má dokument nepodepsaný? Musí se zdát, že účastníci si byli vědomi, že celá věc nedospěla nad stadium pokusu.

Zda však pozorovatelé, kteří byli bystří v této věci, byli bystří také v jiné? Nová okolnost se vytvořila — zatím bez komentáře. Nezávislost a rovnost komunistických stran byla, aspoň slovy, vyhlášena. Budou-li Rusko a Čína chtít, zde mohou nalézt základ k rusko-čínské dohodě. Když ve východním Berlíně sověty se západními komunisty debatovali, nedívali se snad více na Východ než na Západ?

LOUPEŽNICE

od Petišky, Zelenkuv Bumerang, Dostojevského Zločin a trest, Tolstého Živá mrtvola, Lermontovova Maškaráda a další hry s podobnými tituly, se nesměly v Praze hrát v době XV. sjezdu KSČ. Co si asi zodpovědní činitelé pod těmito názvy představují, že se jich tak bojí?

(Římské Listy)

su nových "skutečností" ani extrémností vyslovených požadavků. Naopak. O většině toho, co tu bylo řečeno, si už dávno povídali vrabci na střeše, a starosti zde vyslovené, kazily spánek každému rozvážnějšímu člověku.

"Hlavní vinou a největším klamem těchto vládců je," tak na doklad doslova z manifestu, když je řeč o stranické oligarchii minulého období, "že svou vůli vydávali za vůli dělnictva. Kdybychom tomu klamu chtěli věřit, museli bychom dnes dávat za vinu dělníkům čpadek našeho hospodářství, zločiny na nevinných lidech, zavedení cenzury, která zabránila, aby se o tom všem psalo, dělníci by byli vinni chybnými investicemi, ztrátami obchodu, nedostatkem bytů. Nikdo rozumný samozřejmě v takovou vinu dělnictva neuvěří. Všichni víme, zejména to ví každý dělník, že dělnictvo prakticky nerozhodovalo v ničem." Právě tak, poněkud stísněně, znějí i další slova: "Trvalo několik měsíců, než mnozí z nás uvěřili, že mohou promluvit, mnozí však nevěří ani teď. Ale promluví; jsme už tak a tolik se odkryli, že svůj úmysl zlidštit tento režim musíme jediné dokončit. Jinak by odplata starých sil byla krutá. Obrácíme se hlavně na ty, kdo zatím jen čekali. Čas, který nastává, bude rozhodující pro mnoho let."

ŽÁDNÉ DALŠÍ ÚVĚRY MOSKVĚ

Americké komerční banky se rozhodly neposkytovat Sovětům další úvěry. Byly to tři největší americké banky: Bank of America, Chase Manhattan a City Bank. Všecky tři oznámily, že se nehodlají podílet na čtvrtmiliardové tzv. eurodolarové půjčky, kterou se Sověty snaží získat od komerčních bank prostřednictvím své banky v Londýně. Sověty sice, podle evropských finančníků, mají pověst pečlivě platících dlužníků, ale Wall Street Journal cituje jednoho amerického bankéře: "Nedostáváme zvlášť dobrou úrokovou míru na naše ruské půjčky a tak musíme peníze dostat zpátky jinak; jenže Rusové jsou velmi neochotní nabídnout nám za to nějaký kompenzační obchod". Také problémem jsou, podle bankéřů, velké meze-ry ve finančních informacích, jež jsou jim Sověty ochotny poskytnout. To je pro mnohé z nich znepokojující ve chvíli, kdy vyložené rostou deficit v ruské mezinárodní obchodní bilanci . . . Rusové nepublikují údaje o své zadluženosti a o svých rezervách, ale Chase Manhattan odhaduje, že jejich dluhy v tvrdé valutě vzrostly z osmi a půl miliardy dolarů v roce 1974 na jedenáct miliard v minulém roce, a že jejich rezervy tvrdé valuty zároveň poklesly o miliardu. Ty rezervy údajně začátkem tohoto roku činily

Mezinárodní přehled

asi dvě a půl miliardy. Některé odhady sovětské zadluženosti jsou však vyšší. Podle článku v New York Times se světová zadluženost odhaduje na 30 miliard. Sovětské zlaté rezervy se odhadují asi na osm miliard dolarů. Ale otázky ohledně těch zlatých rezerv sovětské funkcionáře očividně znervosňují, jak říkají američtí bankéři. Je prý to státní tajemství. A kromě toho Sověty také neinformují své západní věřitele o tom, jak a k čemu půjčené peníze budou použity. To všechno ovšem nejsou běžné obchodní praktiky na západě a americké finanční instituce tudíž o úvěry pro Sověty ztratily zájem.

"PARDON" NEBUDE

V uplynulých dnech vzbudil značnou pozornost článek Viléma Závady "Hlavní směr: kvalita" v týdeníku Tvorba. Autor zastává dvě v podstatě protikladná stanoviska. Na jedné straně píše: "Máloco dobrého vytvoří ten, nad kým je třeba neustále stát, napovídat a opravovat . . . Umění má své přirozené a tisíciletými vyzkoušené zákony. Nelze nic dělat proti jeho přirozenosti a samozřejmosti, nelze je nějak urychlovat nebo uměle rozmnožovat, chtít kvalitu nahrazovat kvantitou, jedinečnost množstvím, normální dobu zrání umělými in-

jekcemi a spěchem." Potud Vilém Závada v pozici, z níž obhajuje aspoň do jisté míry autonomii kultury, jež se má vyvíjet podle svých vlastních tisíciletých daností a zákonů.

Na druhé straně však píše: "Žádný umělec, tím méně diletant nebo dobrodruh, si nemůže dělat nárok na generální pardon či doživotní imunitu." Zde Závada opakuje několik let staré heslo zastánců tvrdého kurzu v kultuře, že "generální pardon nebude." Je obtížné, ba nemožné tato dvě stanoviska smířit. Kulturní tvorba nemůže zároveň "vyklíčit a vyrůst jako nový košatý strom", jak Závada poeticky píše, a zároveň být natrvalo vystavena prověřování, zákazům a administrování.

Nelze rovněž převést na společného jmenovatele tvrzení, že "generální pardon nebude" a zároveň zastávat toto stanovisko: "Umění je oblast složitá a choulostivá a nelze ji dirigovat jako nějakou venkovskou kapelu nebo průvod o dožínkách. Musíme být citliví především k lidem opravdu talentovaným, ať v umění, ve vědě či v technice. Opravdový talent je vácnější než zlato nebo drahé koření", praví Závada.

Nesmiřitelnost těchto dvou stanovisek vyplývá z toho, že mezi dnešními úředně licencovanými spisovateli a těmi ostatními, pro něž prý "generální pardon nebude", je právě rozdíl převážně mezi kvantitou a kvalitou. V úředním Svazu spisovatelů je talentů poskrovnu. Na tomto úhuru nový košatý strom české literatury sotva poroste. Je to už podruhé, co se v období necelých třiceti let velká část spisovatelů z literatury vyloučila: poprvé po roce 1948, po druhé po roce 1968. Ani největší národy by si nemohly dovolit takto promarnit velké části dvou generací.

J. Dresler

PORTUGALSKÉ VOLBY

byly dalším krokem k vnitropolitické stabilizaci. Portugalští občané dali hlasovacím lístkem najevo, že nemají pro revoluční politické programy porozumění. Za státního prezidenta si zvolili umírněného důstojníka, který se předem jasně vyslovil pro pluralitní parlamentní demokracii, a kterého proto při předvolební kampani podporovaly všechny tři hlavní demokratické strany — strana socialistická, strana lidových demokratů a strana demokratického středu. Pre-identem se stal 41-letý šéf generálního štábu armády Antonio Ramalho Eanes. Protože na sebe soustředil 61 a půl procenta hlasů, to zna-

mená absolutní většinu, nutnost dalšího kola odpadla.

Již před volbami bylo zřejmo, že ostatní tři kandidáti v soutěži s Eanesem velké šance nemají. Pro dosavadního předsedu vlády admirála José Pinheiro de Azeveda, který dostal krátce před volbami srdečný záchvat, bylo odevzdáno 14 a půl procenta hlasů, pro kandidáta komunistické strany Octavia Pata 7 a půl procenta, a pro společného kandidáta různých levicových extremistických skupin Otela Saraiva de Carvalha 16 a půl procenta. Carvalho, který se v očích demokratů loni na podzim silně žkompromitoval svou účastí na přípravách levicového puče, přiznal svou porážku. Zároveň však naznačil, že s politické scény odejít nemíní. Na tiskové konferenci ohlásil svůj úmysl zkoordinovat aktivitu levicových radikálů a vytvořit jednotné lidové hnutí dynamických skupin. O všech portugalských politických stranách se vyjádřil posměšně jako o spolicích, které zacházejí se svými členy jako se stádem ovcí.

Volbou nového prezidenta byly splněny zákonné podmínky k ustavení nové vlády na základě výsledků dubnových parlamentních voleb. V těch zvítězila strana socialistická, jejíhož předsedu Maria Soarese chce Eanes vytvořením vlády pověřit. Soares však nebude mít snadný úkol. Ačkoliv jeho strana soustředila na sebe jen 35 procent hlasů, koalici s ostatními dvěma demokratickými stranami, které získaly dohromady 40 procent hlasů, odmítá. Dává přednost menšinové vládě v důvěře, že ostatní strany si budou s ohledem na udržení vnitropolitického klidu počínat v roli opozice zdrženlivě. Nový prezident ujistil, že bude usnesení parlamentu plně respektovat, ale podle názoru politických pozorovatelů se nebude moci omezit jen na plnění reprezentativních úkolů, jestliže v parlamentě dojde k patové situaci. Bude nucet zasahovat i do praktické politiky, k čemuž má zákonné předpoklady. Jako prezident bude zároveň vrchním velitelem branných sil a předsedou vojenské revoluční rady, která si chce ponechat funkci jakéhosi politického kontrolního orgánu.

STŘEDEM ŠPIONÁŽE

Německá spolková republika si na nezáměrné příslušníků východoevropských špiónážních služeb určitě stěžovat nemůže. Souvisí to i s trvalým rozdělením Německa na

dva státy s rozdílným společenským zřízením. A navíc: Východoněmečtí špióni se v Německé spolkové republice mohou pochopitelně lépe uplatnit než v jiných zemích: ovládají řeč, podmínky tamního života jim nejsou cizí a navíc je poutají se západním Německem často rodinné i přátelské vztahy z dřívějšího, které jim jejich činnost usnadňují. Není to dlouho, co dokonce jeden případ odhaleného východoněmeckého špióna, který se vetřel až do úřadu spolkového kancléře, způsobil málem vládní krizi — a nepřímo byl důvodem i odstoupení tehdejšího západoněmeckého kancléře Willyho Brandta. Tento špión Günter Guillaume je dosud v západoněmeckém vězení — a západoněmečtí občané se občas o podmínkách jeho vazby dovídají z novin. Jsou vzhledem k poměrům, které panují na druhé, "východní" straně, velice fešácké.

Nedávno došlo v Německé spolkové republice k novým odhalením tohoto druhu; bylo zatčeno kolem 15-ti lidí, podezřelých ze špiónážní činnosti pro východní Německo. K případu se na tiskové konferenci v Bonnu vyjádřil i spolkový prokurátor Siegfried Buback. Potvrdil, že bylo zatčeno celkem 15 lidí, (v několika případech jde o manželské páry) — podezřelých ze špiónáže pro Německou demokratickou republiku. Buback o podrobnostech tohoto záahu západoněmeckých orgánů řekl toto:

"Po znamenité předchozí práci Spolkového úřadu ústavní ochrany mohla spolková kriminální ústředna zasáhnout na sedmi místech a zajistit dvanáct osob, které ve spolkové republice působily jako tajní agenti Německé demokratické republiky. Tyto osoby jsou na základě soudního rozhodnutí ve vazbě. V jednom případě vedla stopa do ministerstva obrany: po dalším vyšetřování jsme narazili na síť agentů, což vedlo k zatčení tří dalších osob, pracujících na tomto ministerstvu. K zajištěným patří lidé, kteří měli přístup k tajným dokumentům."

Spolkový prokurátor Buback označil celou záležitost za velice významnou; za záležitost, která východoněmeckou špiónážní činnost v Německé spolkové republice zasáhne velice silně. Řekl: }

"Tento zásah naší kontrašpiónáže je třeba hodnotit jako veliký úspěch. Dokazuje, že se nám podařilo odhalit způsoby činnosti nepřátelských rozvědek u nás. Dokud není vyšetřování skončeno — nechtěl bych jednotlivé případy hodnotit, ale o skupině agentů, odhalené na ministerstvu obrany se dá s nej-

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

7.75% přinese 8.17%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 1.000.00 zaručené na šest roků

6.75% přinese 7.08%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na tři roky

6.50% přinese 6.81%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na 2 roky

5.25% přinese 5.47%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnosu od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplácíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připisujeme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$40.000.00 vládní pojišťovnou *Federal Savings and Loan Insurance Corporation ve Washingtoně.*

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021

aneb

2636 CENTRAL PARK AVE.,

Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710

and

590 EAST 187 STREET

Bronx, New York 10458

Z neznámých stránek historie [4]

DVA ZÁHADNÍ MUŽI

O nedoceněné zpravodajské činnosti řady organizací a skupin odboje za druhé světové války — třeba o Obráně národa nebo o organizaci řízené docentem V. Krajinou — se již ledacos, i když daleko ne vše, dostalo na veřejnost. Jedna stránka zpravodajské aktivity v tehdejší Protektorátu Čechy a Morava je ale prakticky stále neznámá. Práce agentů spojeneckých zpravodajských služeb přímo mezi německými složkami.

A přece existovali. Britská zpravodajská služba měla svého člověka — jak se domnívají nejen bývalí čs. zpravodajští důstojníci, ale pracovníci odboje — přímo v ústředně pražského Gestapa. Byl jím kriminální rada Schulz. Muž, o němž se — mimo faktu, že skutečně existoval — ví poměrně málo. Celá řada jeho bývalých spolupracovníků nebo těch — kteří ho znali, dodnes tak zcela nevěří, že Schulz pro Brity pracoval. Podplukovník Freund, který působil přímo ve štábu náčelníka německého Abwehru — zpravodajské služby armády — admirála Wilhelma Canarise, o tom také ještě stále pochybuje. A přece mu na Schulzovi, původním povoláním byl tento kriminální rada Gestapa zubní lékař, bylo něco nápadné: Schulz se choval tak, jak nebyl Freund od většiny ostatních příslušníků Gestapa zvyklý. Při výslechu netloukl, neřval; choval se slušně. „Nepatřil svým chováním do Gestapa . . .“ byl názor podplukovníka Freunda.

Hypotézu, že Schulz měl přece jen styky s Brity, potvrzuje jeho postoj ve známé aféře nejlepšího agenta čs. vojenské rozvedky A-54, Paula Thümmela. Když na jaře 1942 Gestapo Thümmela zatkl, byl to Schulz, který mu umožnil, aby se setkal zatčený Thümmel se svou manželkou Elsou zcela beze svědků. Bylo to v Schulzově osobním automobilu uprostřed Prahy, před hotelem Zlatá husa. Tam Thümmel předal své ženě důležité vzkazy. Také později, když byl již Thümmel vězněn v Malé pevnosti v Terezíně, držel nad ním kriminální rada Schulz ochrannou ruku. „Dbal na to,“ vypověděl po válce shodně několik předních Gestapa, „aby s Thümmelem bylo slušně zacházeno.“

Co se stalo se Schulzem v květnu 1945 nikdo neví. Jeden z těch, kteří byli mezi prvními, kdo pronikli do sídla Gestapa v Petschkově paláci (žije ještě v Praze,

proto ho nejmenuji) mě vyprávěl, že Schulze zahlédl. Byl zdrav, nic mu nescházelo a také nepatřil k těm členům Gestapa, kteří byli zatrženi. „Schulz se vykázal — pokud se pamatuji — jakýmsi dokumentem, který mu zabezpečoval svobodu a volný odchod na Západ . . .“ A tam, v Petschkově paláci, končí i poslední stopa po kriminálním radovi pražského Gestapa Schulzovi, muži — který prý celou druhou světovou válku pracoval jako britský agent přímo ve lví kleci.

Případ druhého muže je ještě záhadnější, protože nikdo z těch, kdo o jeho existenci něco věděli, nemohli udát

R. Stroebling

ani jeho jméno ani jeho skutečné zaměstnání. A tak člověk ani nemůže říci, zda skutečně existoval. Ale jeho případ stojí vskutku za to, aby byl jednou veřejně také uveden.

Někdy v roce 1963 nebo 1964, kdy se v západním, ale i polském tisku objevili informace o podílu polského odboje na úspěchu boje Angličanů proti německým střelám V1 a V2, za mnou přišel jeden český inženýr, který byl za války totálně nasazen tam, kde se pokusy s těmito létajícími střelami konaly — v Peenemünde na Baltském moři. Nebyl prý sám, kdo tam tehdy z Čechů pracoval. A několik z nich tam založilo i odbojovou skupinu, která si dala za úkol tajemství Peenemünde předat západním spojencům. Problém spočíval především v tom, jak informace získané ve výborně střeženém Peenemünde dopravit do Londýna. V samotném Německu se pracovníci odbojové skupiny kontakt s někým, kdo má styk s Angličany, báli z konspirativních důvodů navázat. A tak se rozhodli, že získané informace dopraví do Prahy, kde snad bude větší možnost je pak dále dodat na Západ.

A skutečně se celá akce podařila. To, co bylo jedním z nejlépe střežených tajemství druhé světové války se octlo jednoho dne v Praze.

A zde začíná záhada neznámého britského agenta, Němce z Prahy. Můj informátor vyprávěl, že skupina domá-

cího odboje, s níž navázali peenemundští Češi kontakt, měla styk s jedním německým občanem, který jim pomáhal dodávat nejdůležitější zprávy do Anglie. Kdo byl ale tento Němec v britských službách? Jméno neznali, dokonce i povolání nebylo tak zcela jasné. Ale měl prý něco do činění s tiskem nebo rozhlasem. Byl prý vedoucím úředníkem nakladatelství Orbis nebo německé správy Pražského rozhlasu. Ten rozhlas byl prý dokonce poněkud pravěpodobnější, protože tam prý měl možnost použít i technického zařízení rozhlasu, aniž by to bylo příliš nápadné.

Vyprávění onoho inženýra, který prokazatelně pracoval v Peenemünde, se mě zdálo být přece jen trochu fantastické, než aby se mu dalo bez důkazu věřit. Ale kde vzít důkazy?

Nejprve bylo třeba si ověřit zda v Peenemünde v době, kdy zde V1 a V2 byly zkoušeny, Češi pracovali. Muž, kdo by to mohl zcela určitě vědět, byl Wernher von Braun, který v tu dobu byl již dlouhá léta jedním z předních činitelů kosmického průzkumu Spojených států. Na odpověď jsem nemusel dlouho čekat. Ano, psal Wernher von Braun, Češi byli v Peenemünde.

První předpoklad byl tedy splněn. Na druhý by měl dát odpověď Londýn. Ten, kdo v druhé polovině světové války měl v britské vládě na „starost“ Peenemünde, byl Duncan Sandys. Otázka, na kterou jsem ho požádal o odpověď zněla, zda se český odboj podílel nějak na informaci Angličanů o Peenemünde a výzkumech a zkouškách, které se tam prováděly. Duncan Sandys nezapřel muže, který má zkušenosti se zpravodajskou službou. Jeho odpověď zaslal do Prahy, hlavního města komunisty ovládaného Československa, byla diplomatická. Ale co bylo nejdůležitější: Duncan Sandys nevyvrátil, že by tomu tak nebylo. Prý je ale třeba hedat v archívech.

Zatím jsou archívy tohoto druhu pro širší veřejnost uzavřeny. Ale i tak se zdá být jedno téměř jisté: Na „Akci Peenemünde“ se český domácí odboj rozhodně podílel. Záhada, která zůstává ale stále nevyřešená, je onen tajemný Němec, který informace získané Čechy poslal do Londýna. Možná, že se jeho jméno nikdy nedovíme. Možná!

Copyright. Autor a AL/EL

PODPORUJTE
ČESKOU
NÁRODNÍ
ŠKOLU

ZÁKON NEEEXISTUJE

Třetí díl Solženicynova „Souostroví GULag“, který vyšel ruský začátkem roku v Paříži, nevyvolal tentokrát velkou pozornost. Lidé si zvykli. Člověk si zvykne na všechno, říká se, že i na šibenici. Předcházející dva díly byly misty únavné: fakta, fakta a zase jen fakta. Samé nepříjemné věci. Kolikrát jsem slyšela: „To není ke čtení. To je pro historiky.“ Člověk nerad čte nepříjemné věci. Po válce jsme četli o hitlerovských koncentracích, teď zase o sovětských. Všeho moc škodí. (Opravdu?) Dokonce i mnozí ruští emigranti odkládají knihu s nevolí: „Vyvolává to pocit viny. Nechci se cítit vinen. Nic jsem neudělal. Sám jsem byl postižen.“ Pštosí gesta.

Solženicyn, ačkoliv sám prožil hrozná léta nespravedlivého věznění, koncentráku a vyhnanství, také trpí tímto pocitem viny. Neschovává však hlavu do písku, nýbrž bojuje svým perem za právo budoucích — znát pravdu. V čem spočívá jeho „vina“? V neznalosti. V slepotě. Vzpomíná svého domácího, bývalého vězně, u něhož pronajímал pokojík těsně po své svatbě: „... pravděpodobně nás považovali za exempláře telecí mládeže. Sotva jsme prožili Třicátá léta — a jako bychom v nich nežili. Ptali se nás, co jsme si zapamatovali z devětatřicátého a osmatřicátého roku? Co jiného! — universitní knihovnu, zkoušky, veselé sportovní výlety, taneční, uměleckou tvořivost, no a lásku — samozřejmě, lásku. A naše profesory v té době nezavírali? Ano, pravda, zdá se, že dva-tři zavřeli. Na jejich místě, příští docenti. A studenti — nezavírali? Vzpomněli jsme si: ano, pravda, zavřeli několik z vyšších tříd. — No, a co? . . . Nic, my jsme tancovali.“

Jestliže tyto řádky vyvolávají ve čtenářích podobně vzpomínky a pocity viny, není třeba odkládat knihu a zlobit se na autora, který jim — nechť? — sáhl do svědomí.

V této knize Solženicyn zpracovává tři základní témata: nucené práce — za cara a při sovětském režimu; vyhnanství — za cara a při

sovětském režimu; a — osvobození (tady by bylo třeba postavit otazník).

V první části autor věnuje hodně místa historii útěků ze sibiřských táborů. Tato část je velmi napínavá a čtenář chvílemi zapomíná, že nejde o dobrodružný román či kowboyku z Divokého Západu, ale o zcela nedávnou skutečnost z první socialistické země světa. Rozdíl je jen v tom, že v kowboykách vítězí dobro a právo. Utečencům z carských táborů pomáhal prostý lid; utečenci ze sovětských táborů jsou udáváni a zrazováni prostým lidem — kterému je namluveno, že jde o nebezpečné zločince. Celá jedna kapitola je věnována povstání v táboře Kengir v r. 1954, které trvalo 40 dní a bylo surově potlačeno tanky. Mrtvých bylo odhadnuto na 600-700. Povstalci neměli jedinou stříelnou zbraň, jejich proviněním bylo, že odmítli nastoupit do práce, požadovali příjezd člena ÚV a revidi svých procesů. A svět ani nepípнул. Nebylo, kdo by mu o tom pověděl. (Srovnejte americkou Attiku.)

Druhá část knihy, věnovaná vyhnanství, popisuje nejen bezprávný úděl propuštěnců, ale zejména nesmyslné a kruté vystěhování celých národů, celých společenských vrstev. Miliony a miliony prostých, ničím se neprovinnějších lidí!

(Ó, jaký amatér a břídlil byl Hitler!) Autor připomíná případ skupiny starověrců, kteří v třicátých letech odešli před pronásledováním hluboko do tajgy a tam si žili uzavřeně svým životem až do r. 1950, kdy je náhodou objevilo zbloudilé cvičné letadlo. Celou vesnici odsoudili za — protisovětskou agitaci! — a rozstrkali po koncentračních táborech.

V třetí části se autor dotýká ožehavé otázky: zapomenout nebo nezapomenout? Smířit se se ztracenými lety? Odpustit? Jsou mnozí, kteří chtějí zapomenout, a kteří zapomněli. „Jak se jim dříve zdálo, že všichni sedí, tak se jim dnes zdá, že — nikdo nesedí.“ Ale tam, za ostatními dráty, zůstali ještě mnozí. „Nic se nezměnilo z dob Ivana Denisoviče“, píše Solženicyn (Pokrač. na str. 6)

FRANK HOLECEK'S

Czechoslovak Praha Restaurant and Bar

1358 FIRST AVENUE, CORNER 73rd STREET - NEW YORK

Nejmodernější zařízení a vším pohodlím vybavená restaurace.

• Nejjemnější československá kuchyň včetně všech pražských specialit: pečená husa a kachna, vepřová pečeně, svíčková a zajíc na smetaně a celá řada dalších specialit. • Importovaný plzeňský prazdroj na čepu. Zvláštní místnost pro soukromé spol. u příležitosti svateb, pohřbů atd. Bar otevřen od 11 dop. do 4 ráno. Restaurace otevřena od 12 dop. do 11 hod. noční každý den. „Special Luncheons“ 12 Noon — 4 P.M. Monday to Saturday. • O rezervaci volejte; YU 8-3505 — RH 4-9787

SPORT

• Neuvěřitelných úspěchů dosáhla družstva pozemního hokeje Slavia Praha v PMEZ, jehož finálová část se hrála v Holandsku. Ženy v utkání o 3. místo zvítězily nad Royal Uccle Sport Bruxelles 3:1 (0:0), mužům unikl "bronz" v zápase o 3. místo s Rüsselsheimer RK (NSR) 2:4 jen o vlásek. Ve finále zvítězil tým Southgate nad RUS Bruxelles 3:2 (1:2).

• Již 110 obětí od svého založení v roce 1907 si vyžádala mezinárodní silniční motocyklový závod na britském ostrově Man. Devět kilometrů po startu měl sidecar NSR s posádkou Mayer-Worner těžkou kolizi, při níž 23letý Worner na místě zemřel. Jejich stroj po nehodě byl ihned v plamenech. V sobotu 12. 6. 76 se zabil 4 kilometry po startu Les Kenny a stal se 110. "jubilejní" obětí tohoto nebezpečného okruhu, který mnoho jezdců z tohoto důvodu bojkotuje.

• MS do 125 ccm v Naestvedu: v obou jízdách vyhrál Smith před čs. jezdce Churavým. V celkovém pořadí je na 1. místě Rahier se 129 body před Churavým se 100 body.

• Bratislavská šermířka Ráčová byla první na budapešťském turnaji před Velezovou a Kňazeovou, obě SSSR.

• Brazílie porazila v Rio de Janeiro kombinovaný celek evropských a jiho-amerických zemí 2:1 (0:0).

• Hokejisty "komety" ZKL Brno povede v nové sezóně trenérská dvojice Jiřík s Nadrealem. Tým odjede 25. 8. na "Hessenský pohár" do NSR. Ligu zahájí 19. 9. v Gottwaldově.

• Reprezentační tým Walesu byl vyloučen z příštího ME v kopané. Rozhodla o tom disciplinární komise UEFA. Důvodem k vyloučení byly nepokoje při utkání Wales-Jugoslávie v Cardiffu. Během utkání zasypali diváci hřiště lahve, konzervami od piva, kameny a jinými odpadky. Během druhého poločasu vnikli vícekrát do hřiště.

• Mistrem ligy v kopané v NSR se stal tým trenéra Udo Latteka Borussia Mönchengladbach s náskokem 4 bodů před Hamburger SV. O jeden bod zpět zůstalo mužstvo Bayern München. V posledním zápase s Herthou BSC vstřelil Gerd Müller pět branek (7:4) a překročil tak hranici 300 gólů vstřelených v ligových zápasech. Sestupují: Hannover 96, Kickers Offenbach a Bayer Uerdingen. Do I. ligy postupují: 1. FC Saarbrücken a TeBe Berlin a o třetím postupujícím se rozhodne

ve vzájemném zápase mezi 1. FC Nürnberg a Borussia Dortmund.

• Američtí koulaři jsou ve formě. V Eugene/Oregon hodil Terry Albritton 21,15m, Al Feuerbach 21,09 m.

• Amatérský mistr světa ve sprintu na kole Francouz Daniel Morelon (32) překonal v Miláně svět. rekord na 500 m s letmým startem časem 28,75 vt., což odpovídá prům. rychlosti 62 km/hod. Dřívější rekord patřil Pierre Trentinovi, který byl o 11/100 vt. horší.

• Americký svět. rekordman ve skoku vysokém Dwight Stones (231 cm) prohlásil, že během 4 až 5 let se posune svět. rekord za hranici 240 cm. "V Montréalu vyhraji výkonem 225 cm a vyhraji proto, že si pevně věřím a vydržím i nervově."

• Rugby se narodilo v anglickém městě Rugby už v roce 1823. Do českých zemí se tato hra dostala až za více než 100 let, v roce 1926, takže letos slaví svoje rugbyovské abrahámoviny. Rugby pro český sport objevil malíř a novinář Ondřej Sekora, autor knížek a postavky Ferdý Mravence. Viděl je na OH 1924 v Paříži a po návratu domů se pustil do řadšeného propagátorství. První mistrovský titul si odnesla v roce 1929 SK Slavia Praha. Rugby se hraje jen v českých zemích, na Slovensku se tato hra neuchytla.

• ME 76 v kopané skončilo senačním vítězstvím čs. fotbalistů (trenér Václav Ježek). V semifinále porazili holandské primadony 3:1, když všechny čtyři branky padly z čs. kopaček — Ondruš, jeden z nejlepších hráčů ME se vyznamenal vedoucí brankou a pak opakoval svůj výkon, ale popletl si směr, takže Viktor se mohl jen za míčem ve vlastní brance smutně ohlídnout. V nastaveném čase vstřelili další branky Nehoda a nestárnoucí "sešivanec" Veselý.

• Ve finále se střetly týmy NSR, úřadující MS 74 a ME 72 s Československa. Experti byli přesvědčeni, že čs. hráči nejsou vstavu opakovat svůj výborný výkon ze zápasu s Holandskem. Československo se však brankami Švehlika a Dobiáše ujalo vedení. Mistři světa snížili "novým" Müllerem a vteřinu před koncem zápasu vyrovnali na 2:2 náhodnou brankou Hölzenbeina. V nastaveném čase (2 x 15 min.) se několikrát vyznamenali oba brankáři, obzvláště Viktor (34) podržel čs. mužstvo několika bravurními zásahy. O novém ME rozhodlo střelení jedenáctek. Českoslováci podrželi lepší nervy a proměnili jistě všech pět, Němci byli úspěšní jen třikrát, když Hoenes jednou přestřelil Viktorovu branku. Vcelku nutno poznamenat, že vítězství čs. týmu, který nebyl v 21 za sebou jdoucích zápasech poražen, bylo plně zasloužené. Hráči udivili svět, že se v Československu hraje opět dobrá kopaná — bohužel ale jen ve výběrové formaci.

• Před finálovým utkáním o ME v kopané NSR-Československo byla uspořádána tisková konference

s oběma trenéry H. Schöneu a V. Ježkem. Na otázku, jakou odměnu obdrží čs. hráči v případě vítězství (hráči NSR měli slíbeno od DFB 15.000 DM na hlavu) odpověděl Ježek: "Budeme přijímat vládu." Pak připomněl poslední vzájemné utkání v Düsseldorfu 1973, kdy Československo prohrálo 3:0. Trenér Schön tehdy prohlásil, že čs. fotbalisti neumějí střilet branky. "A vidíte, pane Schön, proti Holandsku jsme vstřelili všechny čtyři, včetně vlastní." To Schön ještě netušil, že večer bude brankář Maier 7krát kapitulovat.

• Němečtí skalní fandové i "skalní" tisk omlouvají porážku svých miliónových "koní" také tím, že je přece slušné "nechat" vyhrát zase jednou někoho jiného: "Vyhrát všechno je fádni!" Západní Němci jsou světovými mistry v omlouvání a zamlčování neúspěchů svých sportovců.

• V utkání s Československem v Záhřebu byli vyloučeni Holandané Neeskens a van Hanegem. Posledně jmenovaný (32) umí na rozdíl od mnoha svých spoluhráčů jen holandsky. Jediné anglické slovo, které zná je "bastard". A to řekl rozhodčímu Thomasovi, který ho za tuto znalost anglického jazyka oprávněně vyloučil ze hry.

• Po skončení bělehradského fotbalového dramatu bylo jmenováno All-Stars mužstvo: Viktor (ČS), Pivarník (ČS), Ondruš (ČS), Beckenhauer (NSR), Mužinič (Jug.), Oblak (Jug.), Pollak (ČS), Bonhof (NSR), Popivoda (Jug.), Müller (NSR), Nehoda (ČS).

• Západoněmecký tisk nemůže stále ještě spolknout hořkou pilulku porážky. Sport. novináři se předstihují ve vymyšlení nových a nových kombinací, které přivodily "znesvěcení západoněmecké fotbalové krávy". Fotbalové umění něm. hráčů je vynášeno ještě o několik pater výše než do nebe, zatímco o čs. hráčích se čtenář v komentářích dočte jen okrajově. Fakt je jeden: československé ligové kluby nemají žádoucí mezinárodní úroveň, aby mohly hrát rozhodující úlohu v mezinárodních pohárových soutěžích, ale "výběr fotbalové elity" z těchto klubů ukázal miliardě diváků, že se v Československu přece jen občas rodí fotbalové talenty, které se vyrovnají světovým hvězdám.

• V některých komentářích k finálovému zápasu o ME se mnohdy ani nedočkeme jména čs. aktérů. Tak se třeba píše: český brankář zachránil v poslední vteřině před... najednou tu byl jeden Čech a prudce vystřelil... jeden Čech pronikl po křídle a přihrál před branku dalšímu Čechovi... a nejen to! Nikdo nebral zřetel na to, že nezaútočil Čech Nehoda, ale Slovák Masný, nebo Moder. Německý fandovský skalní fanatismus patří do pa-noptiků pívnic strejčů; když německý fanda píská proti soupeři, pak jedná "v zájmu německého superfotbalu." Odvážili se však někdo pískat proti, je to důkaz "zášti" nad superúspěchy fotbalových milionářů. Víme, že Němci kopat umí i bez fandovského šovinismu.

• Čs. stíhači porazili v rámci mezinárodního střetnutí na brněnském velodromu západoněmecké mistry světa na 4 km stíhačky časem 4:30,0 min. Mistři světa, kteří byli v nejsilnější sestavě byli o 2,3 vt. pomalejší vítěze. Československo vyhrálo i celé dvou denní cyklistické dráhové zápolení.

ZÁKON NEEEXISTUJE...

(Dokonč. ze str. 5.)

cynoví vězni, jimž se podařilo přečíst jeho první knížku a odeslat moták z tábora.

Solženicyn připomíná několik knih, které vyšly s oficiálním posvěcením po jeho povídce "Jeden den Ivana Denisoviče", a které zkreslují situaci v pracovních táborech, líčíce bezpráví jako pouhé pozadí a vězné jako uvědomělé komunisty, kteří stále věří v Stranu a její Pravdu. "Jejich první a hlavní lež je v tom, že na jejich Souostroví nesedí lid, naši Ivani. Ať už jednotlivě nebo společně lžou především tím, že dělí vězné na:

1. čestné komunisty (s podskupinou — plamenní komunisté-nestraníci) a 2. bělogvardějce-vlasovce-policejty-benderovce (všechno v hromadě)." Jejich další lži je,

že zamlčují těžkou práci a hlad. (Jedná se hlavně o knihu B. Djakova "Povídka o prožitém", Aldana-Semjonova "Basrelief na skále", V. Vjatkina "Člověk se rodí dvakrát", a j.)

Solženicyn končí svou knihu slovy: "... Existuje — stěna. Její cihly jsou položeny do malty lži.

Tato kapitola byla nazvána "Zákon dnes". Ale správnější by bylo: "Zákon neexistuje". "Stále totéž lstivé tajnůstkářství, stále tatáž mlha ne-spravedlnosti visí v našem vzduchu, visí nad městy mnohem hustší než kouř městských komínů.

Druhé půlstoletí strmí do výše obrovský stát stažený ocelovými obručemi; obruče — existují, ale zákon — neexistuje".

Libuše Obrusníková

LITERÁRNÍ DROBNÍČKY...

V Sovětském svazu vyvolal velkou pozornost, kterou lze srovnat s podobným ohlasem, který mělo před 14 lety uveřejnění knihy Alexandra Solženicyna "Jeden den v životě Ivana Denisoviče", román 50letého spisovatele Jurije Trifonova "Dům na břehu." Tento román vyšel před 4 měsíci v časopise "Družba národů", který stojí 50 kopéjek, dnes se však na černém trhu za číslo s tímto dílem nabízí až 30 rublů. Oficiální kritika knihu ostře napadla a označila za "ideologickou diverzi." Trifonov v ní zastává názor, že úspěch mohou mít v Sovětském svazu jen lidé pasivní, bez vlastního, osobitého názoru a přesvědčení. Dům, který dal románu název, skutečně existuje: Stojí na břehu řeky Moskvy, naproti Kremli, a bydlí zde vysocí funkcionáři. Sám Jurij Trifonov tam bydlel do té doby, než byl jeho otec, starý bolševík z let první revoluce roku 1905, při Stalinových čistkách zatčen a uvězněn.

Podle zpráv z Prahy byl v pražské městské Knihovně proveden průzkum oblíbenosti různých literárních žánrů a druhů. Zjistilo se při něm, že se sovětská literatura nalézá až na nejspodnější příčce čtenářského zájmu. Nečtenějšími či nejžádanějšími knihami jsou toho času román Vladimíra Neffa Prsten Borgiů a dílo amerického autora F. S. Fitzgeralda "Velký Gatsby".

Telegraficky ze světa

Dvě hlídková letadla US námořnictva přistála v Nairobi: ti- chá demonstrace toho, že Spojené státy podporují Keňu v její nekrvavé při s Ugandou. • Ugandský Idi Amin sdělil Izraeli, že silně omezuje své styky s Palestinci, kteří mu dělají "spoustu problémů." • Moskva vyzvala Sýrii (vlastně ted', či donedávna svého jediného konkrétního přítele v Arabském světě), aby vyklidila území Libanonu. • Náměstíem předsedy italského senátu se stal člen vedení kom. strany Itálie Dario Valori. • V době naší uzávěrky stále černý mrak nad Olympiádou; zásah kanadské vlády je nepopulární, Tajvanci se chystají domů, USA atleti chtějí, přes protest své vlády, být Olympiády účastní. • Devět zemí Evropského společenství se dohodlo na vypracování úmluvy, podle které by každá z nich byla povinna unést letadel a teroristy buď soudit nebo vypovědit. • 18 vysokých důstojníků bylo popraveno v Etiopii pro údajné plánování převratu a soukromé hromadění velkých zásob potravin. • Rumunský diplomat, George Manolescu, byl stráží zastřelen v angolské Luandě, protože jeho auto nezastavilo při každodenním stahování vlajky. • V severovýchodní Jugoslávii, v okolí města Novo Mesto, došlo k silnému zemětřesení. Byly škody na budovách, nikoli na životech. • Moskevská pravda píše o US demokratickém presidentském kandidátovi Jimmy Carterovi jako "o umírněném," ale kritizuje jeho postoj vůči SSSR: Carter patřil mezi přímluvce politiky ekonomického nátlaku při jednání s Kremlem. • Španělský parlament odhlasoval, že politické strany, schůze a propaganda jsou od nynějška legální. • V Essenu zemřel ve věku 76 let bývalý prezident Německé spolkové republiky Gustav Heinemann. Presidentský úřad zastával v letech 1969-74. • Tři nové prvky s atomovými čísly 116, 124 a 126 byly objeveny v Diracově výzkumném ústavu na Floridě. • Na pozvání sovětské vlády jede do Mo-

Stolba Funeral Home, Inc.

TERAZ V ASTORII

23-86 31st STREET; ASTORIA
(blízko Českého Domova)

Kaplnky k dispozici

vo všetkých častiach New Yorku

Nové parkovisko k dispozícii priamo u budovy.

Telefon BU 8-9833

FEUILLETON

NEZBEDNÉ ROZJÍMÁNÍ

A vůbec to nebyl Jidáš Iškariotský, který prodal za mrzkých 30 stříbrných Pána našeho, Ježíše Krista; naopak, právě ten po celých 2000 let vším světem opovrhovaný zrádce skončil na kříži místo Něho. K tomuto politováníhodnému omylu došlo v důsledku trapného přehmatu římské okupační byrokracie.

Otec Ježíše Krista se nejmenoval Josef, ale Nikodém — povoláním nebyl tesařem, ale kupcem. Svěho prvorozeného a jedině jediného legitimního syna Ježíše vychovával od mala v atmosféře odporu proti římským okupantům a již v raném jeho věku se mu podařilo postavit Ho v čelo podzemního povstání proti nenáviděným vteřelcům. Díky mazané hlavince proslulého čístorukého ponského Piláta se záměr o převrat nepodařil. Místo rebelujícího Krista byl omylem zatčen Jidáš, právě v okamžiku, se mu podařilo rozpoutat vzpouru směnárníků. Když se to Kristus dozvěděl, odebral se neprodělně ke guvernérovi Pilátovi, aby orodoval za zatčeného Jidáše, leč šéf římského místodržitelství se nezřízeně rozkačil nad neslychanou drzostí mladého rebelanta, řval na něho až se celý palác otřásl, že vysocí církevní hodnostáři mu nabídli 30 stříbrných, ukřižuje-li Krista, ale jemu, Pilátovi, z moci Augusta imperátora správce římské kolonie že se 30 stříbrných zdálo málo, on že žádal 50 stříbrňáků v důsledku okupační inflace a ty že také dostal. Zaseptal ale spiklenecky do Kristova ucha:

“To víš, peníze potřebuju stále. Mám ženu zlou jako šidlo a rozmařilou a Augustus je na krejcar jako čert na hříšnou duši, tak si musím semo tamo bokem kapánek přivydělat. Ale přišel jsem na to, Ježíši Kriste, aby se vlk nažral a koza zůstala celá. A víš-li pak jak? Tak já Ti to tedy prozradím, jak si vydělám těch 50 stříbrných, vyhovím hierarchii — ale Tobě při tom zachovám život, protože jsi mi docela sympatický, rozumíš? Krleš!” Ergo: Ježíš se měl nechat klidně odsoudit, měl, aniž by brvou cukl, vzít na svá bedra těžký kříž a kráčet jím obtěžkán via Olivetská hora. Během cesty měl být pod záminkou vyměněn za jednoho “stejně už k smrti odsouzeného zločince” Jidáše. “Podívej se,” spřádal Pilát dál svůj plán, “zvědavci se stejně nesmí moc blízko přiblížit k odsouzenému — kromě toho bude pod těžkým křížem sehnutý a nikdo

mu nepopatrí do tváře, takže ctěné publikum bude čerta starého vědět, kdo že se tu kolem plouží.”

Ježíš přijal váhavě nabídku a hned snoval plány o tom, jak se zjeví svým apoštolům, až vstane z mrtvých.

Zdálo se, že všechno bude klapat jako na drátku. Ale ve všem tom nastalém zmatku, jak už to konečně při podobných sroceních lidu bývá, nějaký horlivý orgán místo Jidáše Barabáše popadl Jidáše Iškariotského, vsadil mu na bedra kříž, parkrát ho přetáhl karabáčem, čímž bylo docíleno poslušnosti a přes zbytečné protesty byl Iškariot ukřižován.

A jak to bylo s rybáři, kteří se vrátili onoho dne bez jediné jediné mřenky z denního rybolovu? Způsobil skutečně Ježíš zázrak? Prý se to událo následovně: když se rybáři vrátili s nepořízenou a s prázdnými sítěmi a bohapustě nadávali, zpozoroval Kristus, stojící na břehu, jak se najednou vrhl střemhlav do vody leďáček, což bylo neklamným znamením, že tam v tom místě musí táhnout hejno ryb. Proto vyzval rybáře, aby tam v těch místech rozprostřeli znovu své sítě . . . a ejhle . . . zázrak se naplnil.

A Nanebevstoupení Páně? Ježíš se prý jednoho krásného dne odebral se svými učedlníky pod vysokou horu, jejíž vrchol byl zahalen nízkou plujícími mraky. Rozloučil se s apoštoly řka, aby poselství o Ném zvěštovali celému světu, pak požehnav jím vstupoval po svahu výš a výš, až posléze zmizel v mracích. Pak již nikým nepozorován obešel horu, sešel na druhé straně do nížiny a nepoznan oddal se zbožnému poustevničení.

Ježíš, když pak po 40 letech psal v opuštěnosti svoje memoáry si uvědomil svoji spouhvinu na smrti omylem ukřižovaného a strašně pod tíhou výčitek svědomí trpěl. Toto a mnoho dalšího se dozvíme z “Paměti Ježíše Krista”, sepsaných v jednom klášteře na silnici do Damašku. Čtvrtistránkové vydání se teď právě obíjevo ve Velké Británii, v devalvovaném náročné za 20 DM vázané. Jako nižší duch Páně je v knize podepsán Mr. Marcus Harrison, toho povolání žurnalista.

Za Church of England děkan od sv. Pavla Martin Sullivan zatratil paměti páne Harrisonovy za “nestydatou blbost.” Naproti tomu jezuita Thomas Corbishley prohlásil: “Představme si obrazně, že by byl býval Kristus skutečně podvodným snil-

kem, šarlatánem a agresivním revolucionářem, že by bylo celé ukřižování prachobyčejným komplotem a Nanebevstoupení laciný poutový podfuk. Pak ale dost dobře nechápu, proč už 2000 let se všechen svět zabývá tak vážně postavou tohoto židovského tesaře.”

Církev lipí ústy i osobou papeže Pavla VI. tvrdošíjně na některých dogmatických a vědecky nesmyslných tezích, které jsou ku škodě celého církevního hnutí. Vliv církve na sociálně politický život je nad obyčej velký, i když by se chtělo říci, že právě ve věcech veřejně právních by církvi slušelo trochu více liberální zdrženlivosti.

V zemích s tzv. lidové demokratickým zřízením je stále ještě církev neustálou “hrozbou pro výstavbu komunizmu v našich zemích,” jak se rádo proklamuje až do samého zblbnutí na shromážděních, sjezdech a v masových mediích. Protože politická opozice v těchto neduživých krajinách je právě tak nemožná, jako ryba na suchu, obracejí se zoufalí občané z docela lidsky pochopitelného a přirozeného opozičnictví k církvi, tedy k Bohu, chodí do kostela, nechávají se oddávat před oltářem, křtí svoje děti, konají se pohřby s církevním obřadem. A je to tak veskrze správné! Církev a víra se “tam” probouzí k životu právě za podmínek, kdy do toho žádné biskupské konference nemají co mluvit a nařizovat a brozit tresty věčnými i časnými. Tedy existuje ale dvojí metr: na Západě a v přifačených oblastech papežské bubudu, v zemích na východ od Krušných hor vděčné “zaplat'pánbůh” za sebemenší krůžček směrem do hřejivého lůna matkv církve. Avšak v těch zadrátovaných končinách vegetuje církev v nuzných a chudounkách, ale současně v nebezpečných podmínkách, odloučená od luxusu, světské nádhery a poměznosti, tedy právě tak, jak “tam” lidé smají žít.

Víme, že jedna nářina všech lidí na této satelitní planetě neví co to je dosvta se na-

PO IV. SLETU

Otiskujeme dnes příspěvek Franka Havlika, jednoho z hlavních funkcionářů ČsNRA v New Yorku, který se IV. sletu Československého sokolstva v zahraničí v Zürichu osobně zúčastnil. K úspěšnému sletu se ještě vrátíme.

Je po IV. sletu Československého sokolstva v zahraničí — dozněla i ozvěna sokolských pochodů na svazích švýcarských Alp, těch pochodů, které vždy tam doma zapalovaly naše mladá srdce. Nebyly to Letenské pláne s těmi tisíci Sokolů a Sokolic — ne, tolik jich tu nebylo, ale bylo jich dost, těch, kteří zde manifestovali věrnost sokolským myšlenkám, a našim doma opět dokázali, že Sokol žije a že, jako vždy v minulosti, po všech těch násilných zásazích vyjde mohutnější svou mravní silou.

Když po vztyčení československé a sokolské vlajky zahráli švýcarskou a československou hymnu, myslím, že ani jediné oko z těch několika tisíců na tribunách nebylo suché. Sjezd zahájil proslavem starosta Sokola v zahraničí Dr. Ant. Hřebík. Provedl Happy Birthday Americ, a připomněl, že Miroslav Tyrš, který se ve Švýcarech léčil před ukončením svého, pro národ tak vzácného života, netušil, že skoro po stu letech budeme právě zde vzpomínat a oslavovat jeho krásnou myšlenku a velké národní bratrství.

Sjeli se sem Sokolové z celého světa, z 2 amerických žup, dvou kanadských, z Austrálie, Paříže, Holandska, NSR, Vídně a kdoví odkud ještě. Vlála tu dlouhá řada vlajek států, které poskytují útlek našim exulantům, kteří proti své vůli bloudí cizinou.

Byl to týž velkolepý nástup a prostrná jako na pražských sletech na tom zeleném travnatém koberci Letzigrund Stadionu.

Muži, ženy, dorostenci, děti — vystoupili i hosté — Jugoslávci ve svobodném světě a švýcarští gymnasté — a pak ten nádherný pohled, když se na svěže zeleném koberci roztancovalo jedenáct skupin v národních krojích. A pak ta tradiční sokolská akademie! Jaké to talenty ti naši v Zürichu mají — od mladičké klavíristky Daniely Raymanové, po školené a půvabné zpěvačky, harfenistku, — árii Kecala z Prodané nevěsty zahrál a zazpíval Jaro Danihelka z Bernu — někdo vedle prohodil: “Hele, Mošna se vrátil”, a pak polka z Prodané nevěsty. Tančící soubor Sokola Zürich dodal celému večeru pestrosti svým tancem a krásou národních krojů.

Program ukončili dojemnou nám všem Kdo v cizině jsme bloudili a Dvořákovým Going Home. Celý ten krásný a s uměleckým vkusem vybraný program sestavil, jak jsem se dozvěděl, obětavý Sokol Karel Mařas se svou roztomilou manželkou Mařenkou, také Sokolkou.

Züřiští Sokolové, kteří tohle všechno měli na starosti, vkovali skvělé dílo — vůbec nám naši krajané dělají ve Švýcarsku dobré jméno, jen srdce bolí pomyšlením, že i naše rodné Československo mohlo být také takovou krásnou a šťastnou zemí.

FRANK HAVLIK

“DALIBOR” V CARNEGIE HALL

Krajané a krajaneky, kteří se přihlásili do sborů “Dalibora” budou po složení pěvecké zkoušky zařazeni mezi členy New York Choral Society, jež rovněž přislíbila účast. Jejich adresy byly oznámeny řediteli N.Y. Choral Society, který je před započatím zkoušek vyrozumí. Zkoušky se budou konat vždy v úterý počínaje zářím. Protože opera bude zpívána česky, je účast krajanů a krajanek v jednotlivých hlasových skupinách velmi důležitá.

Jsl.

jíst. Kristus se narodil z menších,” tedy nejchudším, chudých rodičů, žil chudě, nejbědnějším a nejopovrhovanějším. Světskou okázalost a prodejnost zavrhoval. Proto uctíváme Krista, Boha-člověka. Neklaníme se zlatému teletí.

C A E

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe jest připravena poskytnouti vám nejvýhodnější druhy životních pojištění plně zabezpečujících vaši ochranu. — Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

RUDOLPH PEŠEK, 145 87 Seventh Ave., Whitestone, L.I. N.Y. 11357 — tel. (212) 767-9746
GEORGE POSPISIL, 24 West End Ave., Westwood, N. J. 07675 — tel. (201) 664-6511

ANEBO PŘÍMO:

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA

“PIONEER OF FRATERNAL LIFE INSURANCE”

CSA PLAZA, 2701 S. HARLEM AVENUE, BERWYN, IL 60402

Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

Jugoslávie obchoduje se schodkem

Klesající vývoz a narůstající schodek v obchodu se Západem označují příslušná místa v Bělehradě za hlavní problém jak hospodářských vztahů, tak zahraniční politiky Jugoslávie, která stojí mimo bloky. Jak hlásila v těchto dnech agentura DPA z Bělehradu, jedna vysoce postavená politická osobnost varovala před okamžikem, "kdy by mohlo být naše nezávislé hospodářské a tím i politické postavení ohroženo v důsledku této situace".

Vzhledem k naftové krizi a ústupu konjunktury na Západě jugoslávský vývoz v posledních dvou letech značně utrpěl. Je pravda, že obchod s vyspělými státy Západu představoval v loňském roce ještě přes polovinu celkového obchodu Titova státu, zatímco výměna zboží s Radou vzájemné hospodářské pomoci představovala asi třetinu. Ale RVHP odebrala loni od Jugoslávie čtyřicet šest procent jejího vývozu, kdežto Evropské společenství pouze dvacet tři procenta. Předseda bělehradské skupštiny Kiro Gligorov, liberální ekonom, nedávno nabádal, že Jugoslávie nesmí připustit hospodářskou závislost na žádném seskupení. To byla narážka na špatné zkušenosti Jugoslávie "z jednoho období" — rozuměj z doby hospodářské blokády, kterou sovětský blok na ni uvalil v roce 1948 po roztržce mezi Stalinem a Titem.

Problém s obchodním schodkem byl také ústředním námětem výročního zasedání západoněmecko-jugoslávského kooperačního výboru v Bělehradě. V obchodní bilanci se svým nejvýznamnějším hospodářským partnerem měla Jugoslávie při obratu 6 miliard 100 milionů marek schodek ve výši dvou miliard devítiset milionů marek. Tuto částku nemohly zcela uhradit ani převody úspor jugoslávských dělníků ve spolkové republice, které činily celkem jednu miliardu osm set milionů marek, a devizové příjmy od západoněmeckých hostů na Jadranu ve výši 935 milionů marek. V prvním čtvrtletí letošního roku byla Jugoslávie arcí s to opět zvýšit svůj vývoz do spolkové republiky, a to o třináct procent a zároveň omezit dovoz ze západního Ně-

mecka o osmnáct procent. Tento obrat, který je třeba posuzovat ještě opatrně, lze vysvětlit nejen náznaky oživení hospodářské činnosti na Západě a silně zpomaleným tempem, nýbrž i opatřeními, které bělehradská vláda učinila k omezení dovozu. Od června loňského roku jsou jugoslávské podniky povinny kompenzovat dovoz výrobních prostředků ze třiceti procent a dovoz spotřebních předmětů o plných sto procent vývozem. Na zmíněném výročním zasedání kooperačního výboru poukázala západoněmecká strana při všem porozumění pro jugo-

slávské úsilí snížit schodek také na citelné poruchy, které vznikají zásahy do dlouhodobých dodavatelských a kooperačních vztahů. Obě strany chtějí dlouhodobě překonat nerovnováhu ne respektováním rozšiřováním vývozu jugoslávského soutěžeschopného zboží a rozsáhlejší kooperací a investicemi v třetích zemích. Pokrok ve vyjednáváních o západoněmecko-jugoslávskou smlouvu o podpoře investiční činnosti opravňuje Bělehrad k nadějším, že západní Němci projeví v nepříliš vzdálené budoucnosti větší ochotu k investicím v Titově státě.

Integrace se prohlubuje

V Ust'-Ilimsku — téměř devětset kilometrů od Irkutsku na východní Sibiři — bude postaven s kapitálovou účastí východoevropských členů Rady vzájemné hospodářské pomoci s výjimkou Československa velký kombinát na výrobu buničiny. V Moskvě byla podepsána dohoda — podle níž na staveništi vypomůže třista mladých maďarských stavbařů. Východosibiřská celulóska představuje první z řady společných projektů, zahrnutých do komplexního programu dalšího prohlubování a zdokonalování spolupráce a rozvoje socialistické ekonomické integrace členských států RVHP, který byl přijat před pěti lety.

Maďarští dělníci v Ust'-Ilimsku nebudou průkopníci; jiní Maďaři už totiž pracují na plynovodu Orenburg-západní hranice Sovětského svazu a jeden tým staví hotel v Užhorodu. Plán zapojit mladé maďarské dělníky do ust'-ilimského projektu vyšel najevo na nedávném sjezdu Svazu maďarské komunistické mládeže, který přijal resoluci, že po zajištění účasti mladých pracujících na orenburském plynovodu Svaz vytvoří mládežnickou stavení brigádu. Sjezdová resoluce jen praví, že ust'-ilimský projekt byl vyhlášen za stavbu Komsomolu, jejímiž investory jsou země RVHP. Maďarský tisk oznámil uzavření zmíněné dohody v krátkém sdělení a týdeník "Magyar Ifjúság" otiskl apel ústředního výboru Svazu komunistické mládeže na maďarskou mládež. Tato výzva obsahuje také všechny podrobnosti o maďarské účasti. Svaz maďarské komunistické mládeže slíbil sovětskému Komsomolu, že vyšle v červenci letošního roku do Ust'-Ilimsku stavební brigádu, složenou z členů — dobrovolníků. Projekt je pod patronátem Komsomolu, ale mládežnické organizace všech ostatních komunistických zemí přispějí k mezinárodní brigádě dobrovolníků. Přihlásit se mohou jen ti mladí

dělníci, kteří jsou starší než osmáct let a vyučili se některému stavebnímu řemeslu. Uchazeči musí být členy Svazu komunistické mládeže a splnit požadavky, stanovené na přihláškách, které jsou k dostání ve všech místních organizacích Svazu. Podrobné informace o mzdě a jiných pracovních podmínkách musí maďarský tisk a rozhlas teprve sdělit. Vzhledem k drsnému prostředí na Sibiři však není pochyby, že tyto podmínky budou lepší, než jaké byly nabídnuty mladým Maďarům, kteří odešli na práci do východního Německa. Svaz maďarské komunistické mládeže dělá, co je v jeho silách, aby učinil práci na Sibiři atraktivní a zajistil úspěch náboru. Přitom se netají tím, že pracovní závazek bude znamenat značnou obět, ale poukazuje na výjimečnou důležitost projektu pro Sovětský svaz a ostatní země RVHP a zdůrazňuje, že jakmile bude ust'-ilimská celulóska v provozu, bude problém zásobování všech zemí Rady buničinou a papírem v základu vyřešen.

Žadatelé se musí zavázat, že zůstanou v Ust'-Ilimsku dva roky; tuto dobu si patrně vyžádá dokončení stavby továrních budov; teprve pak bude možno začít s instalací výrobních zařízení.

Kalendář v průřezu kmene

Vědci z Ústavu dějin materiální kultury Polské akademie věd stále častěji uplatňují ve svých výzkumech metodu dendrologické chronologie, na jejímž základě lze určit dobu vzniku dřevěných památek z minulosti a zjistit, jaké klimatické změny probíhaly v minulosti. Metoda spočívá v měření kruhových vrstev na průřezu kmene. Počet vrstev určuje stáří stromu a umožňuje stanovit stáří a sled teploty a chladných let v době jeho růstu. Na základě materiálu z různých epoch lze sestavit tabulky vrstev z průřezu kmene.

ČERNÝ LÉK

Proč bývaly dříve pod okny vesnických stavení zasazovány keře černého bezu? Určitě ne náhodou. Zasadili je tam záměrně, aby ten, kdo z rodiny byl nemocný a potřeboval dobrodiní léčivých vlastností bezu, mohl jen otevřít okno a utrhnout si potřebný lék, aniž by opustil světnici.

Keře černého bezu se vysazovaly i u stodol, protože ze zkušeností bylo známo, že odpuzoval škůdce obilnin, např. brouka pilouse. Podle některých vědátorů zahání černý bez i hlodavce — myši a krysy, ba dokonce čerstvé listy bezu poslouží i k vypuzení krčka, vsune-li se do jeho chodbičky.

V lidovém lékařství se říká, že jsou léčivé všechny části bezu, ne jen květy a plody. Květy se doporučuje sbírat před plným rozkvetem a jen tehdy, je-li sucho. Korunky květů mají být zavěšené a prašníky skryté. Celá květenství se nechají na lískách nebo zavěšené na provázcích zavadnout a potom se odstříhnou tak, aby zbyl stonek dlouhý asi jeden centimetr a dosuší se na suchém, teplém a stinném místě. Správně usušené květy mají příjemnou vůni a barvu slonoviny. V zimě se jich potom používá při léčbě dýchacích cest zejména v kombinaci s lípovým květem jako potupného prostředku. Dává se 1-2 polévkové lžíce drogy na jeden litr vody. Čaje z květů se užívá i jako kloktadla při zánětu mandlí, dásní a nosohltanu, lidově též i proti neuralgickým bolestem zubů. Ale v lidovém lékařství se používalo i listů bezu, trhaných v květnu až červnu, kdy se jejich účín považoval za nejvyšší. Čerstvé rozmačkané listy se dávalo na bolestivé klouby, zatvrdliny i vyrážky. Pro zajímavost lze

uvést, jak se kdysi užívalo bezového listí: mast z mladých rozdrcených listů a ječné mouky na zanícená místa, listí s lojem na dnu, prášek z listí při krvácení z nosu, horké listí v obkladech na bolavá kolena, květy s octem na obklad při bolení hlavy. Nejen léky z černého bezu, ale i krmé z něho připravené měly svoje místo ve staročeské kuchyni. Tak např. vařivali kdysi naši předkové polévku z květů kosmatic: do 1/2 l vařícího mléka se přidají 3-4 květy bezinek, špetka soli, nechá se chvíli povařit, pak se přecedí, přidá se buď cukr a kousek másla, nebo med. Podávala se se sněhovými nočky, nebo se do ní zakvedlaly syrové žlutky.

A ještě jedna pochoutka — smažené kosmatice. Květy opereme, osolíme, namočíme v připraveném těstíčku (mouka + vajíčko + mléko nebo voda), necháme odkapat a smažíme zvolna v tuku do zlatova.

J. R.

Nejstarší a nejvýznamnější herečka

anglického jeviště Sybil Thorndykeová, pro kterou George Shaw napsal svoji "Johanku z Arcu", zemřela ve věku 93 let ve svém londýnském domě na srdeční infarkt. Téměř až do poslední chvíle pracovala aktivně v rozhlasu, televizi i jako tvrdá bojovnice za práva britských herců.

Benjamin Britten,

(62) britský hudební skladatel byl jmenován britskou královnou Alžbětou II. peerem na doživotí. Je to nejvyšší vyznamenání, kterého se kdy dostalo ve Velké Británii hudebnímu umělci.

Z KALENDÁŘE KRAJANSKÝCH AKCÍ A PROGRAMŮ:

Informace o dětských táborech:

Evropská rada českého a slovenského exilového skautingu, Postbus 2480, NL-Utrecht, Nederland.
Tábor v domě Opus bonum: Alemannenstr. 33, D-7716 Geisingen — Gutmandigen 2.

Česká škola v Norsku: pí A. Kvapilová, Holandsktgate 1, N-Oslo. Tábor v Dolomitech: Velehrad. I-39030 St. Martin in Gsies (BZ), Itálie
Letní skautské tábory: Verband d. tschechoslowakischen Pfandfinder, Postfach 295, CH-8021 Zürich.

• 13. až 15. srpna, USA-Washington: VII. sjezd SVU na thema: Přínos Čechů a Slováků Spojeným státům a Kanadě. Inf.: SVU, P.O. Box 1614, Long Island City, N. Y. 11101, U.S.A.

• Sobota 11.-neděle 12. září, Rakousko-Mariazell: Pout'. Přihlášky: p. Alfons Novotný, Hörneggasse 4/14, A-1030 Wien.

• Pondělí 13. 9. — neděle 19. září 1976, NSR-Hünfeld u Fuldy. Akademický týden. Setkání krajanů při přednáškách a zábavě z celé Evropy. Inf.: Velehrad, Allerheiligenstr. 52, D-6000 Frankfurt/M. 1. Informace o dětských táborech, podzimních prázdninách mladých: P. Josef Šimčík, Feldstr. 109, CH-8004 Zürich.

• Schůzky v Norimberku každý čtvrtek na Velehradu, Züfuhstr. 8, tel. 0911/26684. (V únoru byl na programu starý český film: C. k. polní maršálek, Masopustní veselice aj.).

• Možnost rekreace v Německu u švýcarských hranic, ve Schwarzwald. Budova církevní organizace Opus bonum, místo pro 15-20 osob s možností vaření, les, zdravé podnebí, vhodné pro revma a nemoci krevního oběhu.

GALERIE KRAUSE

TUMBELENSTRASSE 37
8330 Pfäffikon ZH.
Tel. 01 - 97 30 66

pořádá pravidelné výstavy našich exilových umělců, prodává obrazy, reliéfy, písztky, kresby, grafiku, provádí tisk a expedici různých exilových časopisů a prodává knihy všech exilových nakladatelství.